Модул 4 : Методологии за мониторинг и евалуација и имплементација

Сесија 4: Методи на истражување во евалуацијата на јавните политики – студија на случај и групна работа

Erasmus+

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКИ ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ И МОБИЛНОСТ

Co-funded by the European Union

Студија на случај и избор на методи за евалуација

- Привремена Евалуација на 5 планови за интервенциски и програма за физичка, економска и социјалниа регенерација на малите претпријатија
- Клиент: Министерство за регионален развој (МРР)
- *Студија на случај прилагодено за целите на обуката!*

Цели на евалуацијата за време на имплементацијата

Општа цел : Ефикасно користење на ESIF во Република Европа
Специфична цел:

- Зајакнување на релевантноста, ефикасноста и одржливоста на имплементација на **5 планови за** интервенција и **Програмата *за физичка, економска и социјална регенерација на малите градови*** *;* и
- Зајакнување на капацитетот **на вработените во Министерството** преку трансфер на знаење и искуство од други земји-членки на ЕУ, со цел поефикасно спроведување на Програмата и придонес кон создавањето нов стратешки пристап кон регенерација на сиромашните подрачја.

Цел на евалуацијата за време на имплементацијата

- Евалуација на **методологијата** и практичните чекори за подготовка, имплементација и следење **на имплементацијата на плановите за интервенција** и нивно подобрување
- Евалуација на **методологијата** и практичните чекори за подготовка, имплементација и следење **на имплементацијата на Програмата** за интегрирана физичка, економска и социјална регенерација на малите градови во
- Проценка на физичкиот и финансискиот **напредок во спроведувањето на плановите за интервенција и напредокот во спроведувањето на** Интегрираната програма за физичка, економска и социјална регенерација на малите градови
- Давање препораки за можни измени и продолжување на Програмата, т.е. *за можно проширување на Програмата во други сиромашни подрачја* , и придонесување кон развој на нов стратешки пристап кон регенерација на сиромашните подрачја.

Имплементацијата на Програмата вклучува:

- **Имплементација на интегрирана урбана регенерација во 5 пилот - градови** (врз основа на планови за интервенција одобрени од MR D - IP проектите се финансираат од SC 9b1 **OP CC)** и SC 9i2 **OP EHR**)
- **Развој на институционалниот капацитет на клучните засегнати страни за имплементација на интегрирани интервенции** (финансирано од SC 9b1 **OP CC**)
- Дополнителни активности на централно ниво: подобрена **статистика за сиромаштија** на локално и регионално ниво и соодветно мапирање на сиромаштијата (финансирано од SC 9b1 **OP CC**)

Методологија на евалуација

- Ориентација во процесот на евалуација - беа поставени задолжителни и дополнителни критериуми за евалуација, како и поврзани прашања на кои беше направен обид да се одговори во форма на наоди од анализата и препораки од евалуаторот
- Заедно со анализата на документацијата, беше спроведено и теренско истражување во сите 5 градови.
  - Членови на единици за планови за интервенција, имплементатори на проекти и членови на партнерства за планови за интервенција (Белман и Д. Антон – 13; Бен Стон – 15, Кира – 12, Петр Онас – 20, Вилас – 19) беа интервјуирани – **ВКУПНО 79 лица**
  - Анкета на членовите на Партнерскиот совет за планот за интервенција беше спроведен (**55 прашалници**).
- Беа одржани три состаноци на фокус групи
  - со претставници на УО и ИБ
  - со претставници на U I P – Единици за имплементација на планови
  - Заеднички состанок со претставници на УО , ИО и УИП

Посебни карактеристики на Програмата

- **Територијален пристап кон развојот** - при дефинирање на развојните интервенции, фокусот е на подрачјето - мали градови
- **Партиципативен пристап кон развојот** - вклучување на клучните засегнати страни
- **Интегративен пристап кон развојот**
  - Физичка регенерација - инфраструктура
  - Економска регенерација - претприемништво
  - Социјална регенерација - борба против сиромаштијата, вработување
- **Распределба на 120 милиони евра** за спроведување на Програмата - од два извори на финансирање (ЕРДФ и ЕСФ)
- **Избрани пилот-области** врз основа на дефинирани критериуми од ОП КК

Развоен контекст – 2019 / 2020.

- **Силна емиграција** , негативно влијание врз најмалку развиените делови од Европа - што влијае на индикаторите, одливот на работното население ги вклучува и невработените.
- Поради **недостаток на квалификувана работна сила** во областа на градежништвото, цената на градежните работи значително се зголемува, а цените на градежните материјали исто така значително се зголемија - **зголемувајќи ги трошоците за инфраструктурни проекти.**
- Донесувањето **на Законот за систем за стратешко планирање во Европа** (на крајот на 2017 година) се воведува обврска за креирање стратешки акти - „програмите за имплементација“ се краткорочни стратешки документи (4 години), буџетските корисници на сите нивоа, вклучувајќи ги и градовите, ќе креираат развојни документи (Насоките вклучуваат принципи кои се основа на методологијата за креирање на ИС, вклучувајќи усогласување со просторните планови и заштита на животната средина)

Наоди од евалуацијата за време на спроведувањето на Програмата - фокус на планови за интервенција

- **Пилот области - што научивме?**
  - Дали пристапот е соодветно дизајниран? Дали служи на целта за која е воспоставен?
  - Дали градовите што беа избрани според критериуми што ја покажуваат нивната тешка развојна состојба се квалификувани за ефективна имплементација на интелектуална сопственост и проекти?
  - Во кои сегменти треба да се подобри пристапот?
  - Која од идеите не беше успешна/корисна?
  - Кои се добрите страни на пристапот и што дефинитивно треба да се задржи?

Општи информации за спроведување на плановите за интервенција

- Нееднаков напредок во спроведувањето на плановите за интервенција
- Ниво на подготвеност/зрелост на проектите
- Процесот на планирање вклучуваше процес на приоритизација врз основа на листата на желби готов проект со техничка документација
- Несовпаѓање на трошоците и распределбата

Општи информации за спроведување на плановите за интервенција

- „Ова е пилот-програма“
- Градовите не веруваа дека ИП-договорите всушност ќе бидат имплементирани.
- Потребно е подобро пренесување на клучните информации за функционирањето на Програмата.
- Сопственост на Програмата – лидерство и организација

Предизвици на локално ниво - Заеднички наоди

- Проектите генерално не се во доволно напредна фаза на подготвеност
  - тие не се подготвени за навремен почеток на имплементацијата
  - неточни проценки на трошоците
- На ЈИ Ц им е потребна дополнителна поддршка во спроведувањето на проектите, особено во однос на процедурите за јавни набавки (градовите во рамките на ИП имаат финансиски ресурси наменети за зајакнување на нивните капацитети и образование).
- Неточни проценки на времето за подготовка и имплементација на проектот поради недостаток на искуство во спроведување на проекти финансирани од ESI фондови
- Претерани индикатори (индикатори и целни вредности) наведени во ИП-ата
- Недостаток на финансиски капацитет за премостување на периодот од настанувањето на трошоците до надоместокот на средствата

Предизвици на локално ниво

- При изборот на проекти, потребно е да се даде поголема вредност на зрелоста на проектите и да се изберат проекти кои се помалку ризични во имплементацијата.
- Потребни се повеќе специјализирани работилници за имплементација од страна на договорните органи
- Прелиминарна анализа на потребите за обука на членовите и партнерите на U IP за навремена обука за сите одговорности
- Минимален број на индикатори и конзервативни целни вредности
- Висококвалитетно финансиско планирање, редовни ажурирања, максимално внимание при подготовка на барања за плаќање - RFP + посилни капацитети на средниот тело 2 - IB 2, повисок процент на напредување и реална проценка на времетраењето на проектот

Предизвици на системско ниво

- Бавни и долги процедури
- Финансирање
  - 40% претходно финансирање
  - исклучоци од одобреното барање за понуда
- Јавно купување
  - недостаток на знаење/искуство
  - финансиски корекции
- Недостаток на капацитет
- Неусогласеност на распределбите и трошоците
  - кофинансирање MR D - Јавен повик за кофинансирање на имплементација на проекти на ЕУ на регионално и локално ниво

Заклучоци на клучните засегнати страни (1)

- **Почитувањето на договорите на сите вклучени страни** - почитувањето на финансиските односи - одржувањето на процесот на плаќање создава големи тешкотии во паричните текови на ЕЛС.
- **Усогласеност со Договорот за спроведување на Интегративната заштита** - овозможување на кофинансирање на проекти на градови кои се корисници на Програмата (за договорени проекти - до 80% од 15% сопствено учество во финансирањето на проектот)
- **Преглед на постојните алокации за IP** - за поединечни проекти поради промени во пазарните услови и зголемување на трошоците за проектот

Заклучоци на клучните засегнати страни (2)

- **Контрола на постапките за јавни набавки** - се предлага да се спроведуваат контроли според примерокот, а не сите постапки за јавни набавки, бидејќи процесите на имплементација се значително забавени, ризиците во имплементацијата се зголемуваат (пропишано од УО) - *Централна единица за финансирање и Договорите (CUFC) го дуплираа бројот на работни места, особено делот што се однесува на контролите и ex post*
- **Долги процеси на одобрување на барањето за предлог-производи** (пропуштање на одредени трошоци)
- **Неизвесност во спроведувањето на јавните набавки за проекти** поради промени во ставовите и коментарите на надлежните службеници во CUFC (од ex-ante до ex-post) - CUFC *работи на проблемот со ликвидноста и исклучување на трошоците*
- **Финансиски корекции** - се препорачува дополнителна обука за најчестите грешки што предизвикуваат финансиски корекции

Заклучоци на клучните засегнати страни (3)

- Плановите за интервенција не беа целосно земени предвид при формулирањето на јавните повици во рамките на надлежноста на Министерството за труд - М Л
- Одреден број проекти финансирани од ESF не можат да се спроведат иако Интегративните планови беа усвоени со согласност на Министерството за финансии - се предлага поголемо вклучување на Министерството за финансии во подготовката на Интегративните планови.
- Подготвителни работилници за засегнатите страни пред подготовката на Интегративните планови - запознавање со видовите проекти и процедурите за јавни набавки пред усвојувањето на плановите
- Потребен е партнерски пристап во подготовката и промените на Интегративната документација.

Заклучоци на клучните засегнати страни (4)

- Дијаграми на тек/елаборирани процеси за подготовка и имплементација на проекти (инфраструктурни и меки проекти) - јасно дефинирани процедури, надлежности, одговорности - упатства за имплементација, консултации
- За идните интелектуални права – техничка помош што го опфаќа целиот процес од планирање до имплементација, избегнувајте долги процеси на правење планови.
- Проекти - консолидацијата на набавките го комплицира процесот на имплементација на проектите – *Централна единица за финансирање и Договори* (CUFC) советува решавање на проблеми на индивидуално ниво на секој град /корисник

Заклучоци на клучните засегнати страни (5)

- **Работилници за корисници** - претприемачи, невладини организации (CFCU , организира работилници - премалку одзив од претпријатијата) - препорака за излегување на терен и нудење едукација (целни посети на помали заедници, воспоставена пракса)
- **ЦФЦУ** – сите евалуации на апликациите на малите и средни претпријатија се завршени за достапните алокации; сите избрани се известени (одлуката за финансирање ќе зависи од програмата и одредбите од правилото за de minimis)
- **Пренесување на искуствата од пилот-градовите** во нови градови што произведуваат интегрални проекти - студиски посети, систематски трансфер на искуства (научени лекции)
- **CFCU назначува менаџери** за секој проект кои се достапни за корисниците - се организираат обуки.
- **Проблемот со достапноста** на претпријатија кои работат главно преку консултанти
- Преку IP, постојат 2 вида **корисници на О РСС** - градови (вклучувајќи ги локалните институции и компании) и претпријатија

Заклучоци

- Евалуацијата за време на спроведувањето на плановите за интервенција беше спроведена со цел да се идентификуваат можни области за подобрување во процедурите за имплементација - **заклучоците на клучните засегнати страни укажуваат на подготвеност за учење и даваат конкретни насоки за подобрувања.**
- **Плановите за интервенција се спроведуваат во градови кои се оценети како сиромашни** и, соодветно, имаат тешкотии во развојот што се сведуваат на економска, социјална и физичка потреба од дополнителни интервенции - ESI F се можност за значителни подобрувања за избраните пилот-градови.
- **Се вложуваат напори на сите нивоа** за хармонизирање и подобрување на процесите и процедурите, земајќи ги предвид развојните специфики на секој поединечен град.

Препораки на евалуаторот

- *Програмата е вредна и треба да продолжи да се спроведува*
- *Методолошки поедноставувања се можни во пристапот кон креирање планови за интервенција, со оглед на тоа што според Законот за систем за стратешко планирање, градовите како корисници на буџетот ќе имаат обврска да креираат Програми за имплементација кои треба да следат јасна методологија за акти за стратешко планирање.*
- *Во иднина, поголем акцент треба да се стави на поддршката на градовите во областа на практиката на имплементација преку континуирано обезбедување техничка помош, едукација и размена на искуства.*

Групна работа - Методи за евалуација и дизајнирање на *Матрица*

- Прочитајте ги резимето на референтните услови за студијата на случај.
- Дискутирајте во групата за вашиот пристап кон евалуацијата, запишете си белешки за групната презентација.
- Изберете методи за евалуација.
- Пополнете ја матрицата за дизајн на евалуација (шаблон).

МАТРИЦА ЗА ДИЗАЈН НА ЕВАЛУАЦИЈА - ПРИМЕР

Тема	Прашање	Подпрашање	Критериуми / методи за проценка	Индикатор	Извор на податоци
Управување Улоги и одговорности, работни процеси и процеси	Како можат да се проценат улогите и одговорностите меѓу клучните засегнати страни? Каде има простор за подобрување? Кои работни процеси/процеси функционираат добро, а кои треба да се подобрат? …	Како се менуваа улогите и одговорностите со текот на времето? Што се подобри, а што не? Како би ги опишале работните процеси и процесите меѓу клучните имплементатори на Стратегијата на различните нивоа на управување? …	Доделени се соодветни улоги и одговорности во рамките на институцијата Квантитативни и квалитативни податоци/наоди за работните процеси и процесите меѓу клучните имплементатори …	Број на завршени задачи Квалитативна проценка на разликата во улогите и одговорностите доделени и променети со текот на времето Број (може да се користи Ликертова скала) на тесни грла во работните процеси и процесите	Канцелариско истражување Интервјуа со засегнати страни Целна анкета Административни извештаи Записници/белешки од состаноците Потпишани договори Документи/извештаи генерирани преку системот за следење
Техничка имплементација и координација на политиките	Како може да се подобри вклученоста на засегнатите страни во Г-ѓа СЗ/ЗП/ГС? Како се промени соработката (интензитетот) помеѓу клучните групи на засегнати страни во MRS со текот на времето? Како може дополнително да се подобри оваа соработка?	Како би го оцениле составот, функционирањето и комуникацијата во рамките на вашата Управувачка група (на пр. вклученост, донесување одлуки, транспарентност…)? Како би ги оцениле структурите за соработка во кои сте вклучени? …	Воспоставена е редовна комуникација и координација на засегнатите страни и активностите (постоење на релевантни протоколи што ги пропишуваат процесите на комуникација и вклучување)	Докази за редовна комуникација и координација на активностите Прашалник за вклучување на засегнатите страни и квалитетот на соработката …	Канцелариско истражување Интервјуа со засегнати страни Фокус групи Целна анкета Административни извештаи Записници/белешки од состаноци Потпишани договори Технички извештаи Документи/извештаи генерирани преку систем за следење

Ви благодарам на вниманието!

www.....

https://men.mk/

македонски- мажи-од-мрежата-на-евалуација

evaluation.men.mk